

Pamiatková rada

Zápisnica zo zasadnutia

31. 3. 2022, 9:30 hod.

I.

Prítomní členovia Pamiatkovej rady prezenčne:

prof. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD.

doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc.

Ing. Vladimír Kohút

Mgr. Alexandra Kusá, PhD.

doc. Ing. Oto Makýš, PhD.

Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD.

Mgr. art. Martin Varga

Online prítomní členovia Pamiatkovej rady:

Mgr. art. Barbara Davidson, ArtD.

Ing. arch. Silvia Kovárová, PhD.

Ing. arch. Ivan Masár

PhDr. Karel Prášek

Za MK SR:

Ing. arch. Zuzana Kochánková, PhD. - odbor ochrany pamiatkového fondu, sekcia kultúrneho dedičstva, riaditeľka

Mgr. Natália Milanová – ministerka

JUDr. Ľuboš Vodička – odbor kontroly a inšpekcie, riaditeľ

JUDr. Katarína Nádaždyová - tajomníčka Pamiatkovej rady

II.

Zasadnutie Pamiatkovej rady (ďalej len „PR“) sa konalo 31. 3. 2022 od 9:30 hod. hybridnou formou (prezenčne v zasadacej miestnosti p. ministerky na 1. poschodí a v budove MK SR a dištančne prostredníctvom telekonferencie). Zvolanie PR iniciovala pani ministerka za účelom prerokovania menovania generálneho riaditeľa Pamiatkového úradu Slovenskej republiky (ďalej len „GR PÚ SR“).

Pani ministerka prítomných privítala a stručne informovala o dôvodoch zvolania PR. Informovala o výsledkoch výberového konania na pozíciu GR PÚ SR, pričom si nevybrala žiadneho kandidáta (PhDr. Radoslav Ragač, PhD., Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD., MsC.; ďalej len „kandidát“). Svoj postoj stručne odôvodnila.

Slova sa ujal prof. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD., predseda Pamiatkovej rady (ďalej len „predseda PR“). Navrhol spôsob rokovania a ujasnil k čomu by mala PR v závere dospieť. V krátkosti polemizoval o postavení „úradu“ v kontexte realizácie pamiatkových výskumov. K tomuto sa zahájila krátka diskusia.

V krátkosti sa diskutovalo o priebehu výberového konania na obsadenie pozície GR PÚ SR; predovšetkým o priebehu verejného vypočutia kandidátov.

Doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc., podpredseda PR, poukázal na viaceré pozitíva i negatíva oboch uchádzačov. V ich predstavách o riadení videl, resp. vo verejnej diskusii videl slabinu napr. v tom, že nemali záujem meniť „pamiatkový zákon“ (bez čoho sa nedali viaceré navrhované zmeny urobiť), chýbala im snaha o reálny finančný audit PÚ SR. Citoval zo zverejneného projektu riadenia P. Izvolta: ! Najväčšiu záťaž predstavuje agenda archeológie na pamiatkovo nechránených objektoch a územiach....Uvedené konania sú do veľkej miery mechanické. Je možné ich presunúť na stavebné úrady v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV“. M. Ruttkay považuje takéto riešenie ako krok späť a ohrozenie archeologických nálezísk.

Konštatoval, že je škoda, že sú pravidlá nastavené tak, že nie je možné uchádzačov v záverečnom kole bodovo hodnotiť a opýtal sa, či nie je možné do budúcnosti uvažovať o zmene tohto pravidla. Ani jeden z uchádzačov o pozíciu GR PÚ SR u neho jednoznačne nevyhral. Na druhej strane upozornil na nebezpečenstvo, že vyhlásenie a ukončenie nového výberového konania je dlhodobý proces a PÚ SR potrebuje stabilizáciu v čo najskoršom menovaní GR..

V nadväznosti na predchádzajúcu diskusiu o vykonávaní výskumov pamiatkovým úradom zdôraznil, že je nepochybné, že pracovníci PÚ, resp. KPÚ sa musia vzdelávať a zdokonaľovať svoje vedecké zručnosti v konkrétnych typoch výskumov. Tu treba hľadať vyváženú administratívnu a výskumnú činnosť. Bolo by však potrebné zintenzívniť komunikáciu a spoluprácu „pamiatkárov“ s výskumnými inštitúciami – univerzitami a SAV. Uviedol príklad tímu prof. Moravčíkovej z HU SAV, ktorý sa venuje architektúre 20. storočia a do značnej miery je nápomocný pri riešení aktuálnych otázok tohto typu architektúry. V tomto kontexte informoval aj o minulotýždňovom zasadnutí Európskej archeologickej rady vo Viedni, kde ho kolegovia z rakúskeho Bundesdenkmalamt informovali, že spravidla nevykonávajú žiadne vlastné investičné archeologické výskumy (skôr sa, v rámci možností, podieľajú na publikovaní ich výsledkov).

Na pripomienku o priebehu verejného vypočutia, konkrétne o nekorrektne položených otázkach kandidátovi reagoval JUDr. Ľuboš Vodička, riaditeľ odboru kontroly a inšpekcie, MK SR, predseda Výberovej komisie. Vyjadril sa k Nálezu Ústavného súdu SR o nesúlade niektorých ustanovení zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) s Ústavou SR. Predseda PR diskusiu k tejto téme ukončil a požiadal členov PR o vyjadrenie sa k uchádzačom.

Ing. Vladimír Kohút namietal zmysluplnosť a najmä morálno-etický aspekt výzvy na predloženie ďalších kandidátov na pozíciu GR PÚ SR v zmysle zaslanej pozvánky.

Slova sa ujal PhDr. Karel Prášek. Zdôraznil hlavné kompetencie PÚ SR a KPÚ, t. j. výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle ustanovení pamiatkového zákona. V zmysle pamiatkového zákona vykonáva PÚ SR aj výskumnú činnosť, pričom uvádza z vlastnej úradnej praxe, že túto možno realizovať až po plnení hlavnej činnosti – výkonu štátnej správy. Informoval, že si dôsledne preštudoval životopisy obidvoch kandidátov. Pani ministerke odporučil upriamiť pozornosť na výkon pracovných/služobných úloh na predchádzajúcich pracoviskách. Navrhol odčleniť výkon kompetencií generálneho tajomníka PÚ SR od výkonu kompetencií štatutára PÚ SR. Návrh krátko odôvodnil.

Pani ministerka reagovala, že obidvaja uchádzači majú silný pozitívny vzťah k pamiatkam. Ich predchádzajúce pracovné pôsobenie nevie vzhľadom na nedostatok skúseností s kandidátmi vyhodnotiť.

Doc. Ing. Oto Makýš, PhD. konštatoval, že ho prekvapuje, prečo sa PR vyjadruje iba k dvom uchádzačom. Pýtal sa na dôvody zrušenia prvého výberového konania. Pani ministerka vysvetlila, že toto konanie bolo zrušené z dôvodov nekorektne koncipovanej smernice, ktorá sa zrušila a ministerstvo prijalo novú smernicu o výberovom konaní.

Predseda opätovne vyzval členov PR na vyjadrenie sa jednotlivo a o veci hlasovať.

Ing. Vladimír Kohút požiadal o oficiálny názor, ako sa vyjadrila komisia vo výberovom konaní.

Predseda PR vyjadril názor na smernicu o výberovom konaní, ktorú považuje za neštandardnú. Podľa jeho názoru nie je zmysluplné vyjadriť sa iba kto z kandidátov je nevhodný.

Mgr. art. Barbara Davidson, ArtD. vyslovila názor, že je neférové rokovať o dvoch kandidátov, ktorí prešli výberovým konaním a zároveň rokovať o ďalších nových návrhoch kandidátov v zmysle zaslanej pozvánky. Vyslovila záver, že najprv treba ukončiť konanie s neúspešnými kandidátmi a potom je možné hľadať lepších. V pozvánke nebola výslovné konštatovaná neúspešnosť kandidátov, ktorí prešli všetkými kolami výberového konania. Spýtala sa PhDr. Karola Práška, či prerokoval kandidatúru PhDr. Kataríny Kosovej, ktorej návrh predložil členom PR elektronicky, priamo s menovanou alebo je to len jeho návrh. PhDr. Karol Prášek sa vyjadril, že to nebola kandidatúra. Bolo to len konštatovanie, že PhDr. Katarína Kosová je vhodný kandidát a splňa predpoklady túto pozíciu zvládnuť. B. Davidson vyjadrila aj podozrenie na konflikt prof. Ing. arch. Pavla Gregora, PhD. a doc. PhDr. Mateja Ruttkaya, CSc. z dôvodu súbehu ich členstva vo výberovej komisii a v PR.

Predseda PR zdôraznil dôvod zasadnutia PR, t.j. vyjadriť sa k dvom uchádzačom.

Mgr. Alexandra Kusá, PhD. konštatovala, že výber GR PÚ SR sa realizuje v čase krízy. Krízu vysvetlila v kontexte dlhodobo neobsadeného miesta GR PÚ SR a prebiehajúceho legislatívneho procesu k návrhu nového zákona o výstavbe, ako aj následnej nevyhnutnej implementácii úloh z toho vyplývajúcich. Preto by sa priklonila ku kandidátovi, ktorý má aj rozmer krízového manažera, má väčší rozhľad, je zbehlý v administratívnych a riadiacich

procesoch. Za takého uchádzača pokladá PhDr. Radoslava Ragača, PhD., ktorý má skúsenosť s riadením veľkej inštitúcie, ale aj odborné renomé.

Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD. konštatoval, že na PÚ SR vládne neistota, ktorú vyvolávajú aj veľké kauzy (napr. Istropolis). Má názor, že najlepšie je vybrať niekoho z dvoch menovaných kandidátov, pričom podľa jeho názoru je vhodnejší Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD., MsC.

Mgr. art. Martin Varga povedal, že obidvoch kandidátov pozná. V danej situácii je lepší krízový manažér. Z dvoch kandidátov by na poste GR PÚ SR radšej videl Ing. arch. Pavla Ižvolta, PhD., MsC.. Povedal o ňom, že je presvedčený pamiatkar.

S ohľadom na nastavenie Ing. arch. Pavla Ižvolta, PhD., MsC. k návrhu zákona o výstavbe, odporúča Ing. arch. Silvia Kovárová, PhD. na post GR PÚ SR radšej PhDr. Radoslava Ragača, PhD.. K tomuto vyjadreniu poznamenal Ing. Vladimír Kohút, že obaja uchádzači boli proti návrhu zákona o výstavbe.

Ing. arch. Ivan Masár sa prikláňa k názoru, že odborný profil Ing. arch. Pavla Ižvolta, PhD., MsC. je vhodnejší. Mierne sa prikláňa k tomuto kandidátovi.

PhDr. Karel Prášek upozornil, že osobnú a politickú zodpovednosť nesie pani ministerka. K menám uchádzačov sa nechce vyjadriť.

Doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc. uviedol, že ak by bola postavená otázka tak, že treba hľadať krízového manažéra a musí sa rýchlo rozhodnúť, tak by odporučil vybrať uchádzača s väčšími skúsenosťami s riadením väčších celkov a krízovou komunikáciou, t.j. PhDr. Radoslava Ragača, PhD. Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD. je určite kvalitným odborníkom a má zásluhy na úspešnom projekte Pro Monumenta, chýba mu však prax z riadenia veľkých celkov.

Doc. Ing. Oto Makýš, PhD. upozornil, že treba vziať do úvahy poslanie nového GR PÚ SR zachovať úrad.

Mgr. art. Barbaru Davidson, ArtD. nepresvedčil ani jeden kandidát. V ich osobách nevidí nádej na zmenu. Má názor, že obaja kandidáti na svojich pozíciách na PÚ SR v minulosti mali príležitosť nastaviť procesy inak.

Mgr. art. Martin Varga vyjadril pochybnosť o dostatočnom množstve relevantných kontaktov Ing. arch. Pavla Ižvolta, PhD., MsC. naprieč politickým spektrom tak, aby bol dosah jeho snaženia adekvátny v prípade zmeny PUSR na špecializovaný úrad. Na druhej strane by mohol priniesť pre PÚ SR novú energiu.

Mgr. Alexandra Kusá, PhD. navrhuje túto vec len prerokovať. Nehlasovať. Obidvaja kandidáti sú kvalitní.

Ing. Vladimír Kohút poukázal na úspešnosť projektu Pro Monumenta (pozn.: Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD. MsC. - odborný koordinátor).

PhDr. Karel Prášek sa pýtal na postup v prípade, ak ministerka nevymenuje žiadneho uchádzača. Pani ministerka odpovedala, že nechce predlžovať súčasný stav a pozíciu GR PÚ SR chce obsadiť bez ďalšieho odkladania.

Ing. Vladimír Kohút v tejto súvislosti upozornil na čl. 7 Smernice MK SR o výberovom konaní, podľa ktorého mal byť oznámený výsledok výberového konania v lehote do 30 dní odo dňa verejného vypočutia. Podľa jeho názoru výberové konanie neprebehlo kóšer. Nebol naplnený počet členov výberovej komisie (pozn.: p. Ján Orlovský v deň konania verejného vypočutia ospravedlnil svoju neúčasť z dôvodu jeho povinnej účasti na zasadnutí Bezpečnostnej rady Úradu vlády SR v súvislosti s konfliktom na Ukrajine).

III.

Predseda PR navrhol hlasovať. Členovia PR sa dohodli na otázke hlasovania - "PR odporúča pani ministerke kultúry menovať za generálneho riaditeľa PÚ jedného z dvojice predložených kandidátov, t.j. PhDr. Radoslava Ragača, PhD. alebo Ing. arch. Pavla Ižvolta, PhD., ktorí prešli výberovým konaním na miesto generálneho riaditeľa PÚ".

Predseda PR dal hlasovať o otázke - „PR odporúča pani ministerke kultúry menovať za generálneho riaditeľa PÚ SR jedného z dvojice predložených kandidátov, t.j. PhDr. Radoslava Ragača, PhD. alebo Ing. arch. Pavla Ižvolta, PhD., ktorí prešli výberovým konaním na pozíciu generálneho riaditeľa PÚ SR.“

ZA návrh hlasovalo: 9 členov PR

PROTI návrhu hlasovalo: 0

ZDRŽALI sa hlasovania: 2 členovia PR.

Rôzne:

V bode rôzne prebehla diskusia s pani ministerkou o aktuálnom stave prípravy/schvaľovania „Zákona o výstavbe“ a novely „Pamiatkového zákona“. Pani riaditeľka Ing. arch. Zuzana Kochánková, PhD. informovala, že k príprave „pamiatkového zákona“ sa nebude tvoriť pracovná skupina, ale že budú podklady priebežne komunikovať s PR a Archeologickou radou. Prvé návrhy vie v krátkom čase týmto orgánom zaslať. Ubezpečila, že Archeologická rada bude v najbližšom čase zvolaná.

Prof. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD. v závere poďakoval pani ministerke za možnosť vyjadriť sa, prítomným členom za účasť a rokovanie o 10,45 hod. ukončil.

Originál zápisnice je uložený u tajomníčky PR.

prof. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD., predseda PR.....

Zapísala: JUDr. Katarína Nádaždyová, tajomníčka PR.....